

PROGRAM

WYCHOWAWCZO – PROFILATYCZNY

Szkoły Podstawowej nr 32 z Oddziałami Integracyjnymi

im. Małego Powstańca

na rok 2022 - 2023

Spis treści:

1. Podstawa prawna.....	3
2. Wstęp.....	6
3. Charakterystyka Szkoły.....	8
4. Sylwetka absolwenta szkoły.....	9
5. Cele ogólne i szczegółowe programu wychowawczo – profilaktycznego.....	10
6. Dotychczasowe działania szkoły.....	10
7. Kalendarz uroczystości szkolnych.....	15
8. Strategie wychowawczo – profilaktyczne.....	16
9. Plan działań wychowawczo - profilaktycznych.....	18
10. Strategie ewaluacyjne.....	27
11. Bibliografia.....	28
12. Załącznik.....	29

1. Podstawa prawna

Szkolny Program Wychowawczo-profilaktyczny został opracowany w oparciu o następujące podstawy prawne:

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej art. 48 ust. 1, art. 54 ust. 3-4, art. 70 ust. 1.
- Konwencja o Prawach Dziecka, przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych z dnia 20 listopada 1989 r. (Dz. U. z 1991 r. Nr 120, poz. 526, z późn. zm., art. 33).
- Ustawa z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (tekst jedn.: Dz.U. z 2019 r. poz. 2215 ze zm.).
- Ustawa z dnia 5 sierpnia 2022 r. o zmianie ustawy - Karta Nauczyciela oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1730).
- Ustawa o systemie oświaty z dnia 7.09.1991 r. (Dz. U. z2004r. nr 256, poz. 2572 z późn. zmianami)-art.54 ust.2 pkt 1.
- Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. - Prawo oświatowe (Dz.U. 2017 poz. 59).
- Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. - Ustawa Prawo Oświatowe tekst jednolity Dz.U. z 2021 r. poz.1082, wejście w życie ostatniej zmiany: 19 sierpnia 2022 (częściowo).
- Ustawa z dnia 24 kwietnia 2015 r. o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. 2015 poz. 875)h szkół (Dz.U. 2014 poz. 803)
- Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U. 1982 nr 35 poz. 230)
- Ustawa z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. Nr 111,poz. 535).
- Ustawa z dnia 22 lipca 2016 r. o zmianie ustawy o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych.
- Ustawa z dnia 24 kwietnia 2015 r. o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii oraz niektórych innych ustaw.
- Ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie z dnia 29 lipca 2005 r. (Dz. U. Nr 180, poz. 1493).
- Ustawa z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (Dz.U. z dnia 7 marca 2020 r.)
- Ustawa o wspieraniu i resocjalizacji nieletnich dnia 9 czerwca 2022 r. 1 Poz. 1700

- Ustawa z dnia 12 maja 2022 r. o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1116).
- Obwieszczenie Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej z dnia 15 września 2016 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy o postępowaniu w sprawach nieletnich.
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 25 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach.
- Rozporządzenie Ministra Edukacji i Nauki z dnia 22 lipca 2022 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (DZ. U. poz. 1594).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji i Nauki z dnia 22 lipca 2022 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (DZ. U. poz. 1593).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 29 grudnia 2014 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie ramowych planów nauczania w szkołach publicznych (Dz.U.2014 poz. 1993).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 maja 2014 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół.
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz.U. 2015 poz. 1249).
- Rozporządzenie Ministra edukacji Narodowej z dnia 2 czerwca 2017 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie sposobu nauczania szkolnego oraz zakresu treści dotyczących wiedzy o życiu seksualnym człowieka, o zasadach świadomego i odpowiedzialnego rodzicielstwa, o wartości rodziny, życia w fazie prenatalnej oraz metodach i środkach świadomej prokreacji zawartych w podstawie programowej kształcenia ogólnego.
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży

niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym.

- Rozporządzenie Ministra Edukacji i Nauki z dnia 11 sierpnia 2022 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie organizacji kształcenia, wychowania i opieki dzieci i młodzieży będących obywatelami Ukrainy (Dz. U. poz.1711).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji i Nauki z dnia 22 lipca 2022 r. w sprawie wykazu zajęć prowadzonych bezpośrednio z uczniami lub wychowankami albo na ich rzecz przez nauczycieli poradni psychologiczno-pedagogicznych oraz nauczycieli: pedagogów, pedagogów specjalnych, psychologów, logopedów, terapeutów pedagogicznych i doradców zawodowych (Dz. U. poz. 1610).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 22 stycznia 2018 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz.U. poz.214)
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 4 sierpnia 2016 w sprawie Narodowego Programu Zdrowia na lata 2016 – 2020 (Dz. U. poz.1492)
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 sierpnia 2020 r. w sprawie czasowego ograniczenia funkcjonowania jednostek systemu oświaty w związku z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19 (Dz.U. z dnia 13 sierpnia 2020 r.)
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 4 września 2020 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie szczególnych rozwiązań w okresie czasowego ograniczenia funkcjonowania jednostek systemu oświaty w związku z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19.
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 sierpnia 2020 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (Dz.U. 2020 poz. 1386).
- Obwieszczenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 6 sierpnia 2020 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii. (Dz. U. 2020, poz. 1449)
- Rozporządzenie MEN z dnia 4 września 2020 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie indywidualnego nauczania dzieci i młodzieży.

- „Wytyczne MEiN, MZ i GIS dla szkół podstawowych i ponadpodstawowych – tryb pełny stacjonarny” - zbiór zaleceń uwzględniający sytuację epidemiologiczną, w tym dotyczących pomocy psychologicznej w sytuacji kryzysowej wywołanej pandemią COVID-19.
- Podstawowe kierunki realizacji polityki oświatowej państwa w roku szkolnym 2022/2023.
- Statut Szkoły.

Ponadto wykorzystano:

- Raport Instytutu Profilaktyki Zintegrowanej „Jak wspierać uczniów po roku epidemii? Wyzwania i rekomendacje dla wychowania, profilaktyki i zdrowia psychicznego” – sporządzony na zlecenie MEiN (oparty na wynikach badań wśród uczniów, rodziców, nauczycieli w okresie kwiecień 2020 – styczeń 2021).

2. Wstęp

Powołując się na definicję w słowniku pedagogicznym, „wychowanie to świadomie organizowana działalność społeczna, oparta na stosunku wychowawczym między wychowankiem a wychowawcą, której celem jest wywołanie zamierzonych zmian w osobowości wychowanka. Zmiany te obejmują zarówno stronę poznawczo – instrumentalną, związaną z poznaniem rzeczywistości i umiejętnością oddziaływania na nią, jak i stronę emocjonalno – motywacyjną, która polega na kształtowaniu stosunku człowieka do świata i ludzi, jego przekonań i postaw, układu wartości i celu życia.”

Profilaktyka według Zbigniewa B. Gasia, to kompleksowa interwencja kompensująca niedostatki wychowania, która obejmuje równolegle trzy obszary działania:

- wspomaganie wychowanka w radzeniu sobie z trudnościami zagrażającymi jego prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu;
- ograniczenie i likwidowanie czynników ryzyka, które zaburzają prawidłowy rozwój i dezorganizują zdrowy styl życia;
- inicjowanie i wzmacnianie czynników chroniących, które sprzyjają prawidłowemu rozwojowi oraz umożliwiają prowadzenie zdrowego stylu życia.

W odniesieniu do potrzeb szkoły, pomimo, że wychowanie i profilaktyka są na pozór procesami odrębnymi, różniącymi się celem działań, obydwa są ze sobą ściśle powiązane

i posiadają pewien wspólny obszar ważny dla działań tej placówki. Można powiedzieć, że wychowanie pełni rolę nadrzędną nadającą sens działaniom profilaktycznym. Poprzez swoje działanie korekcyjne i zapobiegawcze, działania profilaktyczne tworzą warunki do sprawnej realizacji procesu wychowawczego.

Przy opracowywaniu niniejszego programu wychowawczo – profilaktycznego szkoły uwzględniono przede wszystkim:

- podstawy prawa oświatowego;
- dotychczasowe doświadczenia szkoły;
- zebrane od zespołu specjalistów szkolnych, nauczycieli, rodziców i uczniów propozycje dotyczące głównych trudności i kierunków pracy w obszarze wychowania i profilaktyki w szkole i środowisku;
- przeprowadzoną diagnozę sytuacji wychowawczej, opiekuńczej, zagrożeń związanych z zachowaniami ryzykownymi, bezpieczeństwem w szkole i środowisku;
- przewidywane zmiany w szkole, środowisku i kraju, mogące mieć wpływ na proces wychowania.

Ponadto, program będzie realizowany przez wszystkich wychowawców i nauczycieli przedmiotów we współpracy z dyrekcją szkoły i specjalistami: pedagogami, psychologami, logopedą, socjoterapeutą, terapeutą pedagogicznym, pielęgniarką szkolną oraz rodzicami uczniów, a także z instytucjami, innymi szkołami i organizacjami pozarządowymi.

Program wychowawczo – profilaktyczny oparty jest o wspólnie wybrane przez społeczność szkolną wartości:

- szacunek;
- patriotyzm;
- tolerancja;
- otwartość na drugiego człowieka;
- uczciwość;
- zdrowie.

3. Charakterystyka Szkoły

Jesteśmy bezpieczną i przyjazną dla uczniów szkołą, w której:

- wyrównujemy szanse edukacyjne poprzez indywidualizację procesu nauczania i wychowania;
- stosujemy skuteczne metody pracy dydaktycznej z wykorzystaniem ich różnorodnych form (metody aktywne, projekty, eksperymenty);
- zapewniamy wszechstronny rozwój ucznia pełnosprawnego i niepełnosprawnego;
- wspieramy uczniów w rozpoznawaniu predyspozycji i określaniu drogi ich dalszej edukacji;
- kształtujemy pozytywne postawy społeczne i przygotowujemy uczniów do pełnienia różnych ról społecznych;
- tworzymy życzliwy i przyjazny klimat;
- zapewniamy uczniom poczucie bezpieczeństwa fizycznego i psychicznego;

W Szkole Podstawowej nr 32 z Oddziałami Integracyjnymi im. Małego Powstańca w roku szkolnym 2022/2023 uczy się 509 uczniów. Na stałe zatrudnionych jest 108 pracowników: 86 nauczycieli i 22 pracowników niepedagogicznych.

Od 1 września 2017 roku, Szkoła Podstawowa nr 32 z Oddziałami Integracyjnymi im. Małego Powstańca funkcjonuje w dwóch budynkach. Od września 2019 roku na ul. Lewartowskiego uczyły się klasy 0-III i na ul. Niskiej klasy IV-VIII. Od 2021 roku nastąpiła zmiana nazwy ulicy z Lewartowskiego na ul. Dow Bera Meiselsa. Od 2022 roku uczą się klasy I-III, natomiast na ul. Niskiej pozostaje bez zmian.

Prócz oddziałów ogólnych są organizowane oddziały integracyjne. Szkoła proponuje uczniom i ich rodzicom możliwość aktywnego działania, zgodnie z ich preferencjami. Dzieci mogą uczestniczyć w tematycznych kołach zainteresowań, zajęciach sportowych oraz zajęciach terapeutycznych, specjalistycznych i świetlicowych.

4. Sylwetka absolwenta szkoły

Absolwent Szkoły Podstawowej nr 32 z Oddziałami Integracyjnymi im. Małego Powstańca potrafi być:

- *Aktywny.* Lubi ruch i chętnie uprawia sport w najróżniejszych jego odmianach. Chętnie podejmuje próby ekspresji artystycznej, na miarę swoich możliwości śpiewa, rysuje i maluje, ma swoje upodobania jako twórca i odbiorca sztuki.
- *Wykształcony.* Posiada wiedzę adekwatną do potrzeb współczesnego świata, potrafi samodzielnie poszukiwać wiedzę, rozwija się intelektualnie.
- *Krytyczny.* Potrafi selekcjonować i porządkować zdobywane informacje i oceniać ich przynależność do określonego celu.
- *Odpowiedzialny.* Stara się przewidzieć skutki swoich działań, wykorzystuje wcześniejsze doświadczenia i gotów jest ponieść konsekwencje swoich czynów. Cieszy się z sukcesów. Akceptuje porażki, a jeśli jest w stanie, wytrwale i konsekwentnie szuka innych rozwiązań. Napotykając na problem stara się go rozwiązać. Jeżeli trzeba, zwraca się o pomoc do osób ze swojego najbliższego otoczenia i korzysta z niej. Potrafi świadomie dążyć do usprawnienia swojego warsztatu pracy poprzez wykorzystywanie nowych źródeł wiedzy. Działając w grupie, poczuwa się do współodpowiedzialności.
- *Otwarty.* Wykorzystuje możliwości, jakie stwarzają mu dom i szkoła. Rozumie ograniczenia wynikające z jego wieku. Chętnie i skutecznie nawiązuje kontakty, prezentuje swój punkt widzenia rozważając poglądy innych. Wie, że istnieją różne sposoby komunikowania i bez trudu uczy się korzystania z nowoczesnych technologii komunikacyjnych. Łatwo nawiązuje współpracę z innymi. W grupie potrafi działać zgodnie z obowiązującymi w niej zasadami. Traktuje naukę jako coś oczywistego i atrakcyjnego.
- *Pogodny.* Pozytywnie patrzy na otaczający go świat, siebie i innych ludzi.
- *Prawy.* Rozróżnia złe i dobre uczynki. W swoim zachowaniu wykazuje dobre intencje.
- *Samodzielny.* W poszukiwaniu wiedzy oraz podejmowaniu trafnych decyzji i wyborów życiowych.
- *Rozważny.* Zna zagrożenia występujące w środowisku, modyfikuje swoje zachowanie w ich przewidywaniu. Potrafi zapewnić bezpieczeństwo sobie i innym. Postępuje zgodnie z zasadami higieny.
- *Tolerancyjny.* Rozumie, że różnice między ludźmi są czymś naturalnym i pożądanym. Stara się każdego zrozumieć i dostrzec w nim coś dobrego.

5. Cele ogólne i szczegółowe programu wychowawczo – profilaktycznego

Zdaniem T. Pilcha „zasadniczym celem nauki jest zdobycie wiedzy maksymalnie ścisłej, maksymalnie pewnej, maksymalnie ogólnej, maksymalnie prostej, o maksymalnej zawartości informacji. Idąc za tym tropem, po przeprowadzonej analizie potrzeb szkoły i przewidywanych trudnościach celem głównym programu wychowawczo – profilaktycznego jest **dbałość o integralny rozwój biologiczny, poznawczy, emocjonalny, społeczny i moralny ucznia, tak by w przyszłości mógł wypełniać obowiązki rodzinne i obywatelskie w oparciu o wartości wybrane przez społeczność szkolną: szacunku, patriotyzmu, tolerancji, otwartości na drugiego człowieka, uczciwości i zdrowia.**

Ponadto, by przejrzysto i logicznie ująć problematykę uznano za zasadne wyodrębnić cele szczegółowe programu:

- kształtowanie pozytywnych postaw społecznych i promowanie pozytywnych zachowań ukierunkowanych na prawdę, dobro i piękno;
- kształtowanie więzi z krajem ojczystym, poszanowanie dla dziedzictwa narodowego oraz innych kultur i tradycji;
- promowanie zdrowego stylu życia, w szczególności aktywności fizycznej;
- wspieranie indywidualnego rozwoju ucznia, stosownie do jego potrzeb i możliwości;
- rozwijanie umiejętności wykorzystania w procesach edukacyjnych narzędzi i zasobów cyfrowych oraz metod kształcenia na odległość. Wspieranie w bezpiecznym i efektywnym korzystaniu z technologii cyfrowych;
- wspieranie i niwelowanie trudności emocjonalno-społecznych uczniów wynikających z nauki zdalnej oraz izolacji związanej z pandemią COVID-19;
- promowanie zachowań związanych z dbałością o bezpieczeństwo zdrowotne i zdrowie psychiczne;
- wsparcie uczniów przybyłych z zagranicy, w szczególności z Ukrainy.

6. Dotychczasowe działania szkoły

Uczniowie naszej szkoły często nawiązują konstruktywne więzi rówieśnicze, aktualnie są one najczęściej na swoim poziomie edukacyjnym. Obserwuje się pozytywne kontakty między uczniami z klas ogólnych i integracyjnych, inicjowane najczęściej przez dorosłych. Dzieci

potrafią przeciwstawić się przemocy, wiedzą do kogo zwrócić się o pomoc i zazwyczaj są chętne do udzielania pomocy swoim słabszym kolegom i koleżankom. Prócz tego, należy podkreślić, że na terenie szkoły są prowadzone działania wolontariatu, w których dzieci i młodzież szkolna biorą czynny udział. Podobnie jest w przypadku samorządu szkolnego.

Na przełomie ostatnich kilku lat, uczniowie szkoły angażowali się w konkursy, festiwale, zawody sportowe i inne inicjatywy. Osiągali sukcesy w różnych dziedzinach, pokonując przy tym swoje słabości, godnie reprezentując szkołę i promując ją w środowisku.

Wszystko to można uznać za dotychczasowe **sukcesy wychowawczo – profilaktyczne**.

Mimo wielu wyżej opisanych sukcesów, kadra pedagogiczna boryka się także z trudnościami, które można uznać w tym momencie za **porażki wychowawczo – profilaktyczne**.

Na poziomie klas I-III takimi trudnościami są pojawiające się zachowania agresywne niektórych uczniów z orzeczeniem o potrzebie kształcenia specjalnego, wynikające z ich małych umiejętności społecznych w porównaniu do wymagań szkolnych. Z kolei w klasach IV-VIII problemem jest powtarzające się wulgarne zwracanie się do siebie wśród rówieśników, którzy nie reagują na rozmowy i upomnienia ze strony nauczycieli. Dodatkową trudnością zgłaszaną przez pedagogów, wynikającą z reformy edukacji (w starszych klasach są już dzieci, które rozpoczęły naukę w wieku 6 lat) są nieadekwatne do wieku rozwojowego ucznia wymagania edukacyjne. Ponadto, ważne jest, by podkreślić, że w oddziałach klasowych pojawia się coraz więcej dzieci cudzoziemców, którzy mają ograniczone możliwości językowe, co znacząco wpływa na funkcjonowanie całej społeczności szkolnej. Bariera językowa wpływa zarówno na kontakty rówieśnicze, jak i utrudnione możliwości przekazywania wiedzy zgodnej z podstawą programową.

Trudności, które są widoczne na wszystkich poziomach edukacyjnych to: nawiązanie współpracy i stałego kontaktu z niektórymi rodzicami uczniów, najczęściej tych, którzy najbardziej wymagają wsparcia, a także występujące incydenty przemocy i agresji rówieśniczej.

Do sukcesów przyczyniły się **skuteczne metody i działania wychowawcze**, takie jak: tworzenie i realizowanie przez wychowawców klasowych programów wychowawczych i profilaktycznych, opartych na szczegółowych diagnozach, ujednoczenie procedur zawartych w Szkolnym Systemie Bezpieczeństwa, systematyczne prowadzenie działań profilaktycznych i wychowawczych, współpraca z placówkami wsparcia dziennego (np. Ognisko Starówka

CWR RW) oraz Wydziałem Psychologicznym Uniwersytetu Warszawskiego, a także szeroka oferta zajęć pozalekcyjnych i specjalistycznych na terenie szkoły.

Z kolei, analizując porażki, za **nieskuteczne metody i działania wychowawcze** można uznać: umieszczenie w jednej klasie liczną grupę dzieci z orzeczeniem oraz deficytami, co powoduje, że nie ma sprzyjającego środowiska wychowawczego (zbytne nasilenie problemów i brak modeli pozytywnych w grupie rówieśniczej). Z obserwacji i analizy szkolnych dokumentów wynika, że nie wszyscy pracownicy szkoły konsekwentnie i jednakowo reagowali na przejawy zachowań nieakceptowanych społecznie.

Szkoła Podstawowa nr 32 z Oddziałami Integracyjnymi współpracuje z placówkami zewnętrznymi, które wspierają działania wychowawcze i profilaktyczne. Są to:

- Wydział Oświaty i Funduszy Europejskich Dzielnicy Śródmieście;
- Wydział Spraw Społecznych i Zdrowia Dzielnicy Śródmieście;
- Mazowieckie Kuratorium Oświaty;
- Rejonowe Poradnie Psychologiczno – Pedagogiczne nr 11 i nr 12 i inne;
- Poradnie Zdrowia Psychicznego;
- Specjalistyczna Poradnia TOP;
- „Uniwersytet dla Rodziców” Specjalistyczna Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna;
- Centrum Pomocy Społecznej Dzielnicy Śródmieście;
- Referat Profilaktyki Straży Miejskiej m.st. Warszawy;
- Komenda Rejonowa Policji Warszawa I Wydział Prewencji;
- III Wydział Rodzinny i Nieletnich Sądu Rejonowego dla Warszawy-Śródmieście;
- Młodzieżowy Dom Kultury „Muranów”;
- Pracownia Ceramiki „Amfora”;
- Centrum Wspierania Rodzin "Rodzinna Warszawa";
- Stowarzyszenie Przyjaciół Warszawy;
- Fundacja Jurka Owsiaaka;
- Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie;
- Wydział Psychologii Uniwersytet Warszawski;
- Parafia Rzymskokatolicka NMP w Warszawie;
- Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny Miasta Stołecznego Warszawa, Oddział Promocji Zdrowia;

- Wydział Sportu i Spraw Społecznych Dzielnica Śródmieście;
- WCIES;
- Fundacja Synapsis;
- Mazowiecki Oddział Okręgowy PCK;
- Centrum Rozwiązywania Problemów Społecznych;

Ponadto na działania wychowawcze i profilaktyczne szkoły mają wpływ **zasoby** placówki – osobowe, materialne i organizacyjne.

Specyfiką naszej szkoły są klasy integracyjne dla dzieci ze spektrum autyzmu, zespołem Aspergera, niedosłuchem oraz z niepełnosprawnością intelektualną.

Analiza dokumentacji wskazuje, że potencjał, który posiada Szkoła Podstawowa nr 32 z Oddziałami Integracyjnymi im. Małego Powstańca przedstawia się następująco:

➤ zasoby osobowe:

w szkole zatrudniona jest wysoko wyspecjalizowana, profesjonalna bardzo liczna kadra nauczycielska a także terapeutyczna. Prócz nauczycieli edukacji wczesnoszkolnej, świetlicy, nauczycieli przedmiotowych, pedagogów specjalnych są zatrudnieni specjaliści - logopeda, terapeuta pedagogiczny, terapeuci Integracji Sensorycznej, biofeedbacku, socjoterapeuta, pedagogzy szkolni oraz psychologowie.

Zespół do spraw udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej oraz zespół ds. integracji pracuje z uczniami zarówno indywidualnie, jak i grupowo, wspierając zespoły klasowe oraz podejmując inicjatywy, które edukują całą społeczność szkolną (np. Tydzień Świadomości Dysleksji, Dzień Autyzmu).

➤ zasoby materialne:

- szerokie, przestronne i widne korytarze;
- sale lekcyjne wyposażone w tablice multimedialne;
- sale terapeutyczne: do terapii SI, zajęć korekcyjno-kompensacyjnych, logopedycznych, socjoterapeutycznych, biofeedbacku, Tomatisa.
- pracownia chemiczna, fizyczna i biologiczna;
- pracownie językowe;
- sale komputerowe;
- sala audio;
- biblioteki i czytelnie multimedialne;
- świetlica szkolna i klubik młodzieżowy;
- boiska szkolne;

- sale gimnastyczne oraz sala zapaśnicza i siłownia;
- plac zabaw;
- monitoring;
- ogród zmysłów.

➤ zasoby organizacyjne:

Działania, które zostały podjęte na rzecz rozwoju dzieci i młodzieży, rozszerzenia i wzbogacenia oferty szkoły (projekty i programy) to:

- Szkolny program wspierania uzdolnionych Wars i Sawa;
- Szkoła z Pomysłem na...aktywność społeczną;
- Projekt unijny „Droga do sukcesu”;
- Szkoła przyjazna uczniom z dysleksją;
- Szkoła z klasą 2.0;
- Cała Polska czyta Dzieciom;
- Ogólnopolska akcja edukacyjno-społeczna: „Żonkile”;
- Zacytani.org.pl;
- Wspieranie kompetencji matematycznych;
- Zajęcia ekologiczne;
- Dzień bez samochodu;
- Zajęcia komputerowe dla klas II w MDK Muranów;
- Zajęcia umuzykalniające dla klas I w MDK Muranów;
- Gorączka Żłota PCK „Detektyw Grosik”.

Dodatkowo, przez cały rok szkolny, organizowane są zajęcia dodatkowe, na których uczniowie mają możliwość rozwoju w wybranym przez siebie kierunku i są to:

- Teatr NIENAŻARTY
- wolontariat;
- zajęcia sportowe (UKS, SKS);

Dyrekcja i wszyscy pracownicy szkoły starają się, by szkoła była bezpieczna, przyjazna uczniom, dająca możliwości zdobywania wiedzy i zapewniająca wszechstronny rozwój.

7. Kalendarz uroczystości szkolnych

Wrzesień

1. Uroczyste rozpoczęcie roku szkolnego 2022/2023
2. Wybory do Samorządu Uczniowskiego i Rzecznika Praw Ucznia
3. Dzień Chłopaka

Październik

1. Dzień tabliczki mnożenia
2. Akcja „Lekki plecak”
3. Pasowanie na Ucznia
4. Dzień Patrona
5. Zbiórka na schronisko
6. Dzień szkoły

Listopad

1. Odwiedzamy mogiły poległych na Powązkach
2. Narodowe Święto Niepodległości
3. Dzień Pluszowego Misia
4. Andrzejki
5. Rozgrywki w warcaby
6. Bieg Niepodległości (wolontariat)

Grudzień

1. Dzień Wolontariusza
2. Mikołajki szkolne
3. Szlachetna paczka
4. Jasełka szkolne, wigilia szkolna
5. Kiermasz świąteczny
6. Wigilie klasowe
7. Dyskoteka klas 4-8
8. Międzynarodowy Dzień Osób z Niepełnosprawnościami

Styczeń

1. Dzień Babci i Dzień Dziadka
2. Bał karnawałowy

Marzec

1. Pierwszy dzień wiosny
2. Światowy Dzień Zespołu Downa
3. „Fredro jakiego nie znacie”

Kwiecień

1. „Dzień z książką” w ramach Międzynarodowego Dnia Książki
2. Światowy Dzień Świadomości Autyzmu
3. Tradycje wielkanocne
4. Konkurs „Zaszalej z Moniuszką – Moniuszko w toku”
5. Dzień Ziemi
6. Orlen Warsaw Maraton (wolontariat)

Maj

1. Święto Konstytucji 3 Maja
2. “Rowerowy Maj”
3. Dzień Matki
4. Europejski Dzień Walki z Dyskryminacją Osób Niepełnosprawnych

Czerwiec

1. Dzień Dziecka/ Dzień Sportu
2. Piknik Rodzinny
3. Ironman (wolontariat)
4. Zakończenie roku szkolnego

8. Strategie wychowawczo – profilaktyczne

Działalność wychowawcza w szkole polega na wspomaganie ucznia w jego rozwoju ukierunkowanym na osiągnięcie pełnej dojrzałości w **czterech sferach**:

- *fizycznej* – ukierunkowanej na zdobycie przez ucznia i wychowanka wiedzy i umiejętności, pozwalających na prowadzenie zdrowego stylu życia i podejmowania zachowań prozdrowotnych;
- *psychicznej* (intelektualnej i emocjonalnej) – ukierunkowanej na zbudowanie równowagi i harmonii psychicznej, ukształtowanie postaw sprzyjających wzmocnieniu zdrowia własnego i innych ludzi, kształtowanie środowiska sprzyjającego rozwojowi zdrowia, osiągnięcie właściwego stosunku do świata, poczucia siły, chęci do życia i witalności;

- *społecznej* – ukierunkowanej na kształtowanie postawy otwartości w życiu społecznym, opartej na umiejętności samodzielnej analizy wzorów i norm społecznych oraz ćwiczeniu umiejętności wypełniania ról społecznych;
- *aksjologicznej* – ukierunkowanej na zdobycie konstruktywnego i stabilnego systemu wartości, w tym docenienie znaczenia zdrowia oraz poczucia sensu istnienia.

Na tej podstawie nauczyciele i specjaliści szkolni prowadzą działania polegające na wspomaganie rozwoju uczniów, dostosowanych do ich potrzeb i możliwości.

W roku szkolnym 2022/2023 w działalności wychowawczo-profilaktycznej uwzględniono epidemię COVID-19 i podjęto w tym celu następujące działania:

- szczególne wsparcie uczniów związane z bezpieczeństwem zdrowotnym i zadbaniem o higienę psychiczną;
- niwelowanie trudności emocjonalno-społecznych uczniów, które są wynikiem nauczania zdalnego i izolacji społecznej w związku z pandemią COVID-19;
- kształtowanie umiejętności dzieci wykorzystania w procesach edukacyjnych narzędzi i zasobów cyfrowych oraz metod kształcenia na odległość. Wspieranie w bezpiecznym i efektywnym korzystaniu z technologii cyfrowych.

Biorąc pod uwagę specyficzną sytuację związaną z konfliktem zbrojnym w Ukrainie oraz pojawieniem się uczniów z tego kraju w naszej szkole zostały podjęte działania, które:

- wzmocnią pozytywny klimat szkoły oraz poczucie bezpieczeństwa uczniów,
- ułatwią adaptację uczniów do nowych warunków,
- będą sprzyjać integracji i właściwym relacjom rówieśniczym,
- zwiększą kompetencje uczniów w zakresie radzenia sobie z sytuacją kryzysową i stresem,
- będą sprzyjać integracji kulturowej uczniów ukraińskich i polskich,
- będą służyć kształtowaniu postawy szacunku wobec innej narodowości.

Według programu wychowawczo-profilaktycznego wychowawcy dopasowują tematykę godzin wychowawczych z uwzględnieniem zagadnienia do specyfiki klasy oraz potrzeb wychowawczych zespołu klasowego, w którym są uczniowie o różnym rozwoju psychiczno-fizycznym.

9. Plan działań wychowawczo - profilaktycznych

Klasy I-III			
Obszar	Zadania	Formy realizacji	Termin i odpowiedzialni
SFERA FIZYCZNA Zdrowie – edukacja zdrowotna	<p>1. Zapoznanie i aktualizacja procedur dot. pandemii COVID-19 obowiązującymi w szkole.</p> <p>2. Zapoznanie z podstawowymi zasadami dbałości o zdrowie własne i innych.</p> <p>3. Zapoznanie uczniów z podstawowymi zasadami zdrowego trybu życia, odżywiania się, higieny i aktywności fizycznej.</p> <p>4. Przygotowanie do podejmowania działań mających na celu zdrowy styl życia w aspekcie fizycznym i psychicznym.</p> <p>5. Kształtowanie postawy odpowiedzialności za własne zdrowie.</p> <p>6. Kształtowanie umiejętności analizy zjawisk przyrodniczych, rozumowania przyczynowo skutkowego;</p>	<p>Pogadanki i zajęcia warsztatowe</p> <p>Spotkania z pielęgniarką szkolną dot. zasad przestrzegania higieny osobistej</p> <p>Rozmowy, mapy myśli, zajęcia projektowe., zajęcia pozalekcyjne umożliwiające prawidłowy rozwój psychofizyczny</p> <p>Warsztaty kulinarne, wycieczki, rozmowy, prezentacje multimedialne.</p> <p>Pogadanki, prezentacje multimedialne, burza mózgów.</p> <p>Rozmowy, obserwacje, projekty, prezentacje, konkursy.</p>	<p>Wrzesień/Październik 2022 – wychowawcy, pielęgniarka szkolna, nauczyciele.</p> <p>Cały rok szkolny - wychowawcy klas, nauczyciele, pielęgniarka szkolna</p> <p>Listopad-Luty 2022/23 Wychowawcy, pielęgniarka szkolna,</p> <p>Wychowawcy Cały rok</p> <p>Wychowawcy, pielęgniarka szkolna Listopad/Styczeń 2022/23</p> <p>Wychowawcy, nauczyciele Cały rok szkolny</p>

<p style="text-align: center;">SFERA SPOŁECZNA</p> <p>Relacje-kształtowanie postaw społecznych</p>	<p>1. Wspieranie adaptacji uczniów cudzoziemskich w szczególności dzieci z Ukrainy.</p> <p>2. Kształtowanie podstawowych umiejętności językowych i komunikacyjnych ucznia przybywającego z zagranicy w różnych sytuacjach szkolnych.</p> <p>3. Rozwijanie u uczniów empatii, umiejętności podejmowania działań mających na celu pomoc słabszym, umiejętności rozwiązywania konfliktów i sporów.</p> <p>4. Kształtowanie umiejętności nawiązywania i podtrzymywania relacji z rówieśnikami, rozpoznawania ich potrzeb, zgodnej współpracy z innymi, z zachowaniem obowiązujących norm i reguł kultury osobistej.</p> <p>5. Zapoznanie z podstawowymi prawami i obowiązkami wynikającymi z roli ucznia oraz członka szkolnej społeczności, rodziny i kraju;</p>	<p>Warsztaty klasowe, wspólne wyjścia i wycieczki integrujące zespół klasowy, integracje zespołu klasowego z uczniami z Ukrainy (oddział przygotowawczy).</p> <p>Rozmowy, warsztaty, wycieczki.</p> <p>Wycieczki, obserwacje, imprezy klasowe i szkolne rozmowy, warsztaty, festyny.</p> <p>Prezentacje, rozmowy, koła zainteresowań.</p>	<p>Wychowawcy, nauczyciele specjaliści Cały rok szkolny 2022/23</p> <p>Wychowawcy, nauczyciele, specjaliści. Cały rok szkolny 2022/23</p> <p>Wychowawcy, specjaliści. Wrzesień/luty 2022/23</p> <p>Wychowawcy, pedagog szkolny Listopad 2022</p>
--	--	---	--

<p style="text-align: center;">SFERA DUCHOWA</p> <p style="text-align: center;">Kultura – wartości, normy i wzory zachowań</p>	<p>1. Kształtowanie umiejętności właściwego komunikowania się w różnych sytuacjach społecznych, dbałość o język i kulturę .</p> <p>2. Kształtowanie postaw wyrażających szacunek dla ludzi, niezależnie od religii, statusu materialnego, wieku, wyglądu, poziomu rozwoju intelektualnego i fizycznego oraz respektowania ich praw, podejmowanie działań w celu zapobiegania dyskryminacji.</p> <p>3. Kształtowanie postaw wyrażających szacunek do symboli i tradycji narodowych oraz tradycji związanych z rodziną, szkołą i społecznością lokalną.</p> <p>4. Kształtowanie świadomości odmienności osób niepełnosprawnych, innej narodowości, wyznania, tradycji kulturowej oraz ich praw.</p>	<p>Rozmowy na temat kultury słowa, warsztaty, konkursy, plakaty propagujące kulturę osobistą.</p> <p>Wycieczki, rozmowy, lekcje tematyczne,</p> <p>Prezentacje, dyskusje, konkursy, wystawy.</p> <p>Rozmowy, zajęcia warsztatowe</p>	<p>Wychowawcy Cały rok szkolny 2022/23</p> <p>Wychowawcy, specjaliści Październik/ Styczeń</p> <p>Wychowawcy Grudzień/ marzec 2022/23</p> <p>Wychowawcy, specjaliści kwiecień/maj 2023</p>
--	---	--	--

<p style="text-align: center;">SFERA PSYCHICZNA</p> <p style="text-align: center;">Bezpieczeństwo – profilaktyka zachowań ryzykownych (problemowych)</p>	<p>1. Zapoznanie z podstawowymi zasadami bezpieczeństwa w różnych sytuacjach życiowych,.</p> <p>2. Bezpieczeństwo w społeczności szkolnej, cyberprzemoc.</p> <p>3. Rozwijanie umiejętności wykorzystania w procesach edukacyjnych narzędzi i zasobów cyfrowych oraz metod kształcenia na odległość. Wspieranie w bezpiecznym i efektywnym korzystaniu z technologii cyfrowych.</p> <p>4. Przygotowanie do bezpiecznego i rozsądnego korzystania z narzędzi i urządzeń technicznych, bezpiecznego organizowania zajęć ruchowych i poruszania się po drogach.</p>	<p>Rozmowy z uczniami, prezentacje multimedialne, warsztaty tematyczne., apele.</p> <p>Prelekcje tematyczne, warsztaty ze specjalistami, wskazywanie ciekawych i bezpiecznych stron internetowych, zajęcia w bibliotece.</p> <p>Spotkania ze służbami mundurowymi, pedagogiem, wycieczki, zajęcia tematyczne.</p>	<p>Wychowawcy, specjaliści Grudzień 2022</p> <p>Wychowawcy, pedagog szkolny, psycholog Marzec 2023</p> <p>Wychowawcy Cały rok szkolny 2022/23</p> <p>Wychowawcy, pedagog szkolny. Wrzesień 2022 Styczeń 2023</p>
--	---	---	--

Zdrowie – edukacja zdrowotna
SFERA FIZYCZNA

Zadania					Formy realizacji	Termin/osoby odpowiedzialne
Klasa 4	Klasa 5	Klasa 6	Klasa 7	Klasa 8		
<p>Zapoznanie uczniów z korzyściami społecznymi wynikającymi ze szczepień przeciw Covid-19</p> <p>Nabycie podstawowej wiedzy na temat stresu. Radzenia sobie ze stresem i sytuacjami trudnymi</p> <p>Wpajanie uczniom zasad zdrowego, racjonalnego odżywiania.</p> <p>Zapoznanie z podstawowymi zasadami dbałości o zdrowie własne i innych oraz</p>	<p>Zapoznanie uczniów z korzyściami społecznymi wynikającymi ze szczepień przeciw Covid-19</p> <p>Zachęcanie uczniów do pracy nad własną motywacją oraz analizą czynników, które ich demotywują.</p> <p>Kształtowanie umiejętności podejmowania i realizacji zachowań prozdrowotnych.</p> <p>Kształtowanie postaw otwartych na poszukiwanie</p>	<p>Zapoznanie uczniów z korzyściami społecznymi wynikającymi ze szczepień przeciw Covid-19</p> <p>Rozwijanie właściwej postawy wobec zdrowia i życia jako najważniejszych wartości.</p> <p>Doskonalenie i wzmacnianie zdrowia fizycznego</p> <p>Kształtowanie postaw otwartych na poszukiwanie pomocy oraz porady.</p>	<p>Zapoznanie uczniów z korzyściami społecznymi wynikającymi ze szczepień przeciw Covid-19</p> <p>Uświadamianie uczniom zagrożeń związanych z uzależnieniami.</p> <p>Propagowanie bezpiecznego i odpowiedzialnego sposobu spędzania wolnego czasu uczniów.</p> <p>Kształtowanie świadomości własnego ciała z uwzględnieniem zmian fizycznych i psychicznych w okresie dojrzewania.</p>	<p>Zapoznanie uczniów z korzyściami społecznymi wynikającymi ze szczepień przeciw Covid-19</p> <p>Uzależnienia wśród młodzieży – jak im zapobiegać?</p> <p>Propagowanie bezpiecznego i odpowiedzialnego sposobu spędzania wolnego czasu uczniów.</p> <p>Kształtowanie świadomości dotyczącej wykorzystania ruchu w życiu człowieka jako skutecznego sposobu dbania o zdrowie psychiczne.</p>	<p>próbna ewakuacja, aktywne i systematyczne pełnienie dyżurów nauczycielskich, wykłady, filmy edukacyjne, prelekcje, dyskusje, warsztaty- na lekcjach wychowawczych spotkanie z pielęgniarką, nauczyciele na lekcjach przedmiotowych, w tym lekcje wychowania fizycznego, zajęcia wychowania do życia w rodzinie, spotkania tematyczne z rodzicami w miarę potrzeb, indywidualne rozmowy z uczniami</p>	<p>Wrzesień / Październik 2022,</p> <p>Zgodnie z harmonogramem zajęć prowadzonych przez konkretne osoby - cały rok szkolny z uwzględnieniem planu wychowawczego, planu pedagoga i psychologa szkolnego oraz godzin działalności pielęgniarki szkolnej ; wychowawca, nauczyciele, pielęgniarka, psycholog szkolny, pedagog szkolny,</p>

higienę ciała i umysłu.	pomocy oraz porady.		Kształtowanie postaw otwartych na poszukiwanie pomocy oraz porady	Kształtowanie postaw otwartych na poszukiwanie pomocy oraz porady.		
Relacje-kształtowanie postaw społecznych SFERA SPOŁECZNA						
<p>Kształtowanie umiejętności asertywnego wyrażania własnych potrzeb.</p> <p>Rozwijanie wrażliwości na potrzeby i trudności innych ludzi.</p> <p>Rola rodziny w kształtowaniu postawy szacunku i zrozumienia wobec innych osób.</p> <p>Rozwijanie zdolności do inicjowania i podtrzymywania znaczących głębszych relacji.</p>	<p>Wyzwalanie chęci do działania na rzecz innych osób w celu poprawy ich sytuacji (wolontariat).</p> <p>Rozwijanie poczucia przynależności do grupy (samorząd uczniowski, klub, drużyna, wspólnota).</p> <p>Rozwijanie świadomości dotyczącej roli rodziny w kształtowaniu dzieci i ich autorytetów.</p>	<p>Kształtowanie umiejętności współpracy w dążeniu do osiągnięcia celu.</p> <p>Uwrażliwianie na różne obszary ludzkich problemów i potrzeb poprzez krzewienie potrzeby udzielania pomocy (wolontariat).</p> <p>Rozwijanie umiejętności komunikacyjnych : wyrażanie własnych opinii, przekonań i poglądów.</p>	<p>Rola rodziny w kształtowaniu otwartości, wrażliwości na drugiego człowieka.</p> <p>Kształtowanie umiejętności szukania inspiracji, rozwijanie własnej kreatywności.</p> <p>Rozwijanie poczucia odpowiedzialności za siebie i innych (wolontariat).</p>	<p>Rozwijanie umiejętności dostrzegania pozytywnych aspektów działania zespołowego.</p> <p>Rozwijanie potrzeby ciągłego doskonalenia siebie jako jednostki, członka rodziny i społeczeństwa.</p> <p>Wychowanie zmierzające do osiągnięcia ludzkiej dojrzałości poprzez kształtowanie postaw ukierunkowanych na prawdę, dobro, rodzinę , drugiego człowieka.</p>	<p>wybory Samorządu Klasowego, wybory SU, opiekuna Praw Ucznia, udział w Akcji Sprzątanie Świata, udział a akcjach charytatywnych, wykłady, filmy edukacyjne, warsztaty, pogadanki na lekcjach wychowawczych, spotkania Wolontariatu wyjścia klasowe włączanie rodziców będących obywatelami Ukrainy w życie szkoły</p>	<p>Wrzesień 2022, październik 2022 oraz w ciągu całego roku szkolnego– zgodnie z planem wychowawczo-profilaktycznym poszczególnych klas; Zgodnie z terminami wyjść, wycieczek planowanych przez wychowawców klas oraz opiekuna Wolontariatu – w ciągu całego roku szkolnego; zgodnie z harmonogramem spotkań z rodzicami, wychowawca, nauczyciele, pielęgniarka, psycholog szkolny, pedagog szkolny, Opiekun SU Wolontariat</p>

		Rozwijanie świadomości roli i wartości rodziny w życiu człowieka.				
Kultura – wartości, normy i wzory zachowań SFERA DUCHOWA						
<p>Kształtowanie postaw prozdrowotnych i patriotycznych.</p> <p>Kształtowanie otwartości na odmienne kultury, tradycje i zwyczaje, uwrażliwianie na odmienność innych postaw i poglądów.</p> <p>Uwrażliwianie na kwestie moralne, np. mówienia prawdy, sprawiedliwego traktowania, asertywnego oceniania</p>	<p>Wpajanie szacunku dla tradycji, symboli narodowych.</p> <p>Kształtowanie otwartości na odmienne kultury, tradycje i zwyczaje, uwrażliwianie na odmienność innych postaw i poglądów.</p> <p>Kształtowanie Kultury osobistej w środowisku szkolnym.</p>	<p>Kształtowanie przyjaznego klimatu w szkole, budowanie prawidłowych relacji rówieśniczych oraz relacji z uczniami przybyłymi z zagranicy</p> <p>Kształtowanie szacunku i tolerancji wobec drugiego człowieka, osób starszych, chorych, niepełnosprawnych</p> <p>Dokonywanie analizy postaw, wartości, norm społecznych,</p>	<p>Kształtowanie przyjaznego klimatu w szkole, budowanie prawidłowych relacji rówieśniczych oraz relacji z uczniami przybyłymi z zagranicy</p> <p>Kształtowanie szacunku i tolerancji wobec drugiego człowieka, osób starszych, chorych, niepełnosprawnych.</p> <p>Popularyzowanie alternatywnych form spędzania czasu wolnego.</p> <p>Rozwijanie takich cech jak:</p>	<p>Popularyzowanie wiedzy o różnicach kulturowych oraz rozwijanie umiejętności korzystania z niej w kontakcie z przedstawicielami innych narodowości.</p> <p>Kształtowanie szacunku i tolerancji wobec drugiego człowieka, osób starszych, chorych, niepełnosprawnych.</p> <p>Popularyzowanie wiedzy i rozwijanie świadomości na temat zasad humanitaryzmu.</p> <p>Rozwijanie</p>	<p>wykłady, filmy edukacyjne, warsztaty, pogadanki na lekcjach wychowawczych, wyjścia klasowe obchodzenie Świąt i rocznic narodowych, uczenie szacunku do symboli narodowych oraz państwowych na godzinach wychowawczych i lekcjach historii, udział w apelach i uroczystościach szkolnych, integracja z dziećmi pochodzącymi z innego kraju</p>	<p>Listopad 2022, grudzień 2022, Kwiecień 2023 (apele, uroczystości szkolne i klasowe związane z obchodami państwowymi oraz Świątami) – zgodnie z kalendarzem szkolnym; w tym w inne miesiące roku szkolnego wynikające z planów wychowawczych;</p> <p>wychowawca, nauczyciele, pielęgniarka, psycholog</p>

Kształtowanie potrzeby uczestnictwa w kulturze.	Rozwijanie umiejętności właściwego zachowania się z uwzględnieniem sytuacji i miejsca.	przekonań i czynników które na nie wpływają. Rozwijanie szacunku dla kultury i dorobku narodowego.	pracowitość, odpowiedzialność, prawdomówność, rzetelność i wytrwałość. Umocnianie więzi ze społecznością lokalną.	poczucia odpowiedzialności społecznej poprzez podejmowanie działań na rzecz lokalnej społeczności.		szkolny, pedagog szkolny
Bezpieczeństwo – profilaktyka zachowań ryzykownych (problemowych) SFERA PSYCHICZNA						
Redukowanie agresywnych zachowań poprzez uczenie sposobów rozwiązywania problemów. Uświadamianie zagrożeń wynikających z korzystania z nowoczesnych technologii informacyjnych. Zwiększanie wiedzy na temat środków uzależniających i zagrożeń z nimi związanych.	Rozwijanie umiejętności prowadzenia rozmowy w sytuacji konfliktu podstawy negocjacji i mediacji. Rozwijanie umiejętności identyfikowania przyczyn własnego postępowania. Rozwijanie poczucia osobistej odpowiedzialności, zachęcanie do angażowania się w prawidłowe	Dostarczanie wiedzy na temat osób i instytucji świadczących pomoc w trudnych sytuacjach. Budowanie atmosfery wsparcia i zrozumienia w sytuacji problemowej oraz promowanie rzetelnej wiedzy mającej na celu zredukowanie lęku. Rozwijanie umiejętności radzenia sobie z własnymi negatywnymi	Rozwijanie postaw opartych na odpowiedzialności za dokonywane wybory i postępowanie. Dostarczenie wiedzy z zakresu prawa dotyczącego postępowania w sprawach nieletnich. Przeciwdziałanie ryzykownym zachowaniom seksualnym. Uczenie świadomego i bezpiecznego korzystania	Propagowanie wiedzy na temat prawnych i moralnych skutków posiadania, zażywania i rozprowadzania środków psychoaktywnych. Rozwijanie umiejętności wykorzystywania elementów negocjacji i mediacji w sytuacji rozwiązywania konfliktów. Rozwijanie Kompetencji cyfrowych przy	wykłady, filmy edukacyjne, pogadanki, warsztaty - na lekcjach wychowawczych, -zajęcia wychowania do życia w rodzinie, -spotkania tematyczne z rodzicami w miarę potrzeb, rozmowy indywidualne z rodzicami, -indywidualne rozmowy z uczniami, -prowadzenie interwencji profilaktycznych wobec uczniów	zgodnie z harmonogramem (planem wychowawczym opracowanym dla poszczególnych klas, Cały rok szkolny – wychowawca, nauczyciele, pielęgniarka, psycholog szkolny, pedagog szkolny

<p>Rozwijanie Umiejętności troski o własne bezpieczeństwo w relacjach z innymi.</p>	<p>i zdrowe zachowania.</p> <p>Doskonalenie umiejętności rozpoznawania symptomów uzależnienia od komputera i Internetu.</p>	<p>emocjami oraz z zachowaniami agresywnymi.</p> <p>Rozwijanie świadomości dotyczącej prawa do prywatności, w tym do ochrony danych osobowych oraz ograniczonego zaufania do osób poznanych w sieci.</p> <p>Wykorzystywanie narzędzi TIK ze szczególnym zwróceniem uwagi na ich bezpieczne i roztropne korzystanie.</p>	<p>z Internetu.</p> <p>Prowadzenie lekcji z wykorzystaniem technologii informacyjnej.</p>	<p>jednoczesnym uświadamianiu zagrożeń związanych z korzystaniem z technologii informacyjno - komunikacyjnych.</p>	<p>przejawiających zachowania ryzykowne, zwiększanie wiedzy na temat środków uzależniających i zagrożeń z nimi związanych</p>	
---	---	---	---	--	---	--

10. Strategie ewaluacyjne

Ewaluacja programu wychowawczo – profilaktycznego szkoły powinna być przeprowadzona raz w roku szkolnym, a sformułowane w niej wnioski posłużą do przeprowadzenia zmian w programie.

W szkole został powołany zespół do spraw ewaluacji, który będzie odpowiedzialny za przygotowanie i zrealizowanie badania ewaluacyjnego, a następnie opracowanie i prezentację jego wyników.

Procedura ewaluacji działalności wychowawczej musi zawierać następujące etapy:

ETAP I: Przygotowanie ewaluacji:

1. Określenie celów szczegółowych ewaluacji.
2. Ustalenie, kto i kiedy dokona ewaluacji działalności wychowawczej szkoły.
3. Sformułowanie standardów i wskaźników jakości działalności wychowawczej szkoły.
4. Dokonanie wyboru obszarów programu wychowawczego do badania.
5. Ustalenie pytań kluczowych, technik i narzędzi zbierania informacji oraz wskaźników sukcesu.

ETAP II: Realizacja ewaluacji:

1. Zbieranie danych.
2. Opracowanie i analiza danych.
3. Przygotowanie i przedstawienie raportu wszystkim podmiotom szkoły.

ETAP III: Podsumowanie ewaluacji:

1. Podjęcie decyzji o zmianach w Programie Wychowawczym Szkoły prowadzących do rozwoju placówki.
2. Skorygowanie dokumentów.

Ewaluację działalności wychowawczej szkoły przeprowadzać należy przy wykorzystaniu odpowiednio dobranych technik i narzędzi zbierania informacji:

1. Analiza dokumentów (program wychowawczo – profilaktyczny, plany pracy dydaktycznej i wychowawczo – opiekuńczej szkoły, plany pracy wychowawczej poszczególnych klas, plany pracy: pielęgniarki, biblioteki, świetlicy, zespołów przedmiotowych i specjalistów, zapisy w dziennikach lekcyjnych itp.);
2. Wywiady;
3. Ankiety.

11. Bibliografia

- Gaś Z. B. (red.), (2005), *Badanie zapotrzebowania na profilaktykę w szkole*, Warszawa: MENiS.
- Gaś Z. B., (2006), *Profilaktyka w szkole*, Warszawa: WSiP. Gaś Z. B. (red.), (2011),
- *Profesjonalna profilaktyka w szkole: nowe wyzwania*, Lublin: Innovatio Press. Cnoty kardynalne jako fundament wychowania człowieka dojrzałego, [w:] Gaś
- *Nowe media – zagrożenia i szanse dla profilaktyki zachowań dysfunkcyjnych*, [w:] Plichta P., Pyżalski J. (red.),
- Okoń W., *Słownik Pedagogiczny*, Państwowe Wydawnictwo Naukowe, Warszawa 1984
- *Wychowanie i kształcenie w erze cyfrowej* (s. 15–40), Łódź: Regionalne Centrum Polityki Społecznej. Poleszak W. (red.), (2016),
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej (Dz.U. z dnia 24 lutego 2017 r., poz. 356).
- Śliwerski B., (2011), *Współczesne teorie i nurty wychowania*, Kraków: Oficyna Wydawnicza IMPULS. Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r.
- *Prawo oświatowe* (Dz.U. z dnia 11 stycznia 2017 r., poz. 59).

Załącznik

We wrześniu 2022 r. zespół przygotowujący program wychowawczo - profilaktyczny skierował ankietę do rodziców, uczniów i nauczycieli, której celem było zbadanie trzech obszarów:

1. Sytuacji uczniów z Ukrainy w naszej szkole.
2. Kondycji psychicznej polskich uczniów w obliczu:
  - a. zmieniającej się rzeczywistości,
  - b. trudności jakich obawiają się w bieżącym roku szkolnym,
  - c. emocji towarzyszącym im w trudnych sytuacjach,
  - d. pomocy z jakiej korzystają przy rozwiązywaniu problemów.
3. Wykorzystywania nowoczesnych narzędzi i technologii w procesie kształcenia.

Ankieta miała charakter dobrowolny i anonimowy. Wśród ankietowanych było: 93 rodziców, w tym 16 rodziców z Ukrainy. Natomiast wśród uczniów arkusz wypełniło 115 osób, w tym 17 uczniów z Ukrainy oraz 27 nauczycieli.

Z analizy materiału wynika ,co następuje:

Ankietowani uczniowie wskazali, że największą trudnością z jaką borykają się od przyjazdu do Polski jest brak znajomości języka polskiego - 81% oraz tęsknota za domem/bliskimi - 37%. Ukraińscy uczniowie w polskiej szkole czują się bezpiecznie, nie mają poczucia wyobcowania oraz odrzucenia przez polskich rówieśników. Aż 94% uczniów dobrze czuje się w polskiej szkole, tylko nieliczni udzielili odpowiedzi negatywnych - 5%.

Największym oczekiwaniem względem szkoły jest pomoc w nauce języka polskiego - 64%. 11% ankietowanych oczekuje pomocy w integracji z innymi uczniami, a tylko nieliczni - 5% wskazali na potrzebę pomocy ze strony psychologa lub pedagoga szkolnego.

Podobnie, jak dzieci, 81% ankietowanych rodziców uważa, że największą trudnością z jaką mierzą się od przyjazdu do Polski jest bariera językowa i w tym zakresie oczekują największej pomocy - 87%. 47% uczniów tęskni za domem i bliskimi, podobna liczba ankietowanych rodziców jest tego samego zdania co dzieci - 37%. W związku z tym wyrażają

potrzebę wsparcia w nawiązywaniu relacji z innymi uczniami. Najmniejszą grupę stanowią osoby, które odczuwają traumę w wyniku doświadczenia wojny - 12%.

Rodzice dobrze oceniają działania szkoły na rzecz uczniów pochodzących z Ukrainy i udzielanej im pomocy. Aż 99% rodziców twierdzi, że ich pociechy czują się dobrze w szkole.

Odnosząc się do drugiego obszaru, badana grupa uczniów klas III – VIII na postawione pytanie: „**Jakie jest teraz Twoje samopoczucie**”, znacząca większość z nich określiła swoje samopoczucie jako raczej dobre 16,6%, dobre 31,48% lub 19,4% bardzo dobre. Niestety wśród społeczności uczniowskiej są i takie dzieci, które czują się źle i bardzo źle - 13,8 %. 18,51% uczniów opisało swoje samopoczucie jako obojętne.

Kolejne z zadanych pytań pokazały, że najczęściej pojawiającymi się emocjami towarzyszącymi dzieciom, gdy jest im ciężko są:

- a) niepokój – 37%,
- b) zdenerwowanie – 25%,
- c) lęk – 14%,
- d) smutek-24%.

Sytuacjami, które wywołują u dzieci takie emocje są przede wszystkim:

- obawa przed trudnościami w nauce – 46%,
- duża ilość uczniów z Ukrainy – 34%,
- obawa wystąpienia konfliktu zbrojnego w Polsce – 19%.

Z badań przeprowadzonych wśród rodziców wynika, że w ich opinii dzieci czują się dobrze w szkole, pomimo narastającej liczby uczniów z Ukrainy - 64% ankietowanych udzieliło takiej odpowiedzi. 31% ankietowanych nie potrafi określić czy pojawianie się dużej ilości uczniów z Ukrainy negatywnie wpływa na funkcjonowanie ich dzieci w szkole. Tylko 3% rodziców uważa, że zjawisko to nie wpływa korzystnie na ich pociechy. Znacząca liczba - bo 72% rodziców uważa również, że ich dzieci nie odczuwają zagrożenia wobec konfliktu zbrojnego w Ukrainie. Natomiast 27% jest przeciwnego zdania.

Jeśli chodzi o badania przeprowadzone w grupie nauczycieli, to ich zdaniem stosunek polskich uczniów do uczniów z Ukrainy jest pozytywny - 62%. Potwierdzają to takie zachowania polskich uczniów jak:

- pomoc w lekcjach, brak dyskryminacji, wspieranie, nawiązywanie koleżeńskich relacji, miłe przyjęcie uczniów z innych krajów w klasie, życzliwie odnoszenie się do rówieśników z Ukrainy, wykazywanie empatycznej postawy.

Zaledwie 4% badanych nauczycieli zauważa niechęć polskich uczniów do uczniów pochodzących z innych krajów, a 58% ankietowanych nauczycieli chciałoby podnosić swoje kwalifikacje w związku z pojawiającą się dużą ilością dzieci z zagranicy. Natomiast 41% nie odczuwa takiej potrzeby. Na pytanie: **„Czy Państwa zdaniem uczniowie odczuwają zagrożenie wobec konfliktu zbrojnego w Ukrainie”** zdania są podzielone:

Tak odpowiedziało - 25%,

Nie - 33%,

Trudno powiedzieć – 41%.

Duża grupa badanych nauczycieli pozytywnie ocenia kondycję psychiczną naszych uczniów - 66%. Tylko 8% określiło ją jako złą, a 25%, że trudno powiedzieć.

Kolejną istotną informacją wynikającą z badań jest też to, że 83% rodziców nie zauważa u swoich pociech objawów stresu pourazowego występującego po pandemii. Natomiast zdaniem 16% ankietowanych rodziców u dzieci pojawiły się zachowania wskazujące na możliwość pojawienia się syndromu Zespołu Stresu Pourazowego. Są to: wyobcowanie, brak potrzeby kontaktu i przebywania wśród rówieśników, częsty ból brzucha, zaburzenia interakcji społecznych, zaburzenia lękowe, niechęć i lęk przed powrotem do zajęć stacjonarnych, wycofanie, stres przed pójściem do szkoły, większe rozdrażnienie, duży stres związany z nauką zdalną, depresja.

Badania wykazały również, że w sytuacjach trudnych uczniowie mogą w największym stopniu liczyć na wsparcie ze strony rodziny – 87%, przyjaciela lub kolegi – 84%, nauczyciela wychowawcy lub innego nauczyciela – 57%.

Na pytanie „**Czy pomoc psychologiczno-pedagogiczna w naszej szkole jest wystarczająca?**” Tak odpowiedziało – 59% rodziców, Nie odpowiedziało 14%. Pozostali rodzice nie udzielili odpowiedzi na to pytanie.

Trzeci badany obszar dotyczył wykorzystywania nowoczesnych technologii informatycznych w procesie kształcenia oraz ich wpływu na motywację do nauki. 57% uczniów na postawione im pytanie w tym zakresie, odpowiedziało, iż chętnie wykorzystuje tego typu pomoce i jest przekonana o ich pozytywnych skutkach. Jednak 29% ankietowanych miało negatywne zdanie. Może być to spowodowane brakiem dostępu do nowoczesnych technologii informatycznych lub brakiem umiejętności korzystania z tego rodzaju zasobów.

Jeśli chodzi o wypowiedzi rodziców na ten temat, ich zdania są podzielone. 40% ankietowanych uważa, że niesie to za sobą różnego rodzaju zagrożenia takie jak:

- uzależnienie od urządzeń;
- nerwowość w obliczu ograniczenia dostępu do sprzętu;
- brak właściwej motywacji do nauki;
- ograniczenie dopływu innych bodźców;
- spędzanie zbyt wielu godzin przed komputerem;
- brak chęci do zdobywania wykształcenia;
- brak innych zainteresowań oraz chęci spędzania czasu na świeżym powietrzu w sposób aktywny;
- nieumiejętność radzenia sobie bez dostępu do zasobów cyfrowych;
- brak motywacji do czytania;
- przemęczenie, zła pozycja ciała przed komputerem;
- dostęp do treści niewskazanych;

-izolacja domowa.

Zdaniem 59% rodziców korzystanie z nowoczesnych technologii jest konieczne w nowoczesnym systemie nauczania i wskazują na ich pozytywne skutki. Uważają, że:

-narzędzia i zasoby cyfrowe są pomocne w edukacji, a pandemia pokazała możliwości z nimi związane;

-jest to najszybszy i łatwy dostęp do informacji'

-narzędzia cyfrowe świetnie uzupełniają narzędzia klasyczne;

-dziecko ma poczucie obowiązku;

-technologia powinna być wykorzystywana w życiu;

-programy używane na lekcjach bardziej pomagają niż szkodzą, w szkole jest to kontrolowane;

-korzystanie z tych zasobów jest obecnie codziennością;

-dziecko ma świadomość do czego może wykorzystywać urządzenia cyfrowe.

Wśród nauczycieli na pytanie: „**Czy zauważacie Państwo zagrożenia związane z nadmiernego korzystania z narzędzi i zasobów cyfrowych w procesie kształcenia?**”

Tak odpowiedziało – 41% uzasadniając swą wypowiedź tym, że prowadzi to do:

-uzależnienia od Internetu;

- częstego sięgania po Internet;

-trudności w koncentracji uwagi;

-nieograniczonego dostępu do sieci, także nielegalnych , wulgarnych treści;

- czerpania wiedzy tylko z Internetu;

- zbyt dużej ilości czasu spędzanego przed komputerem, telefonem, niekoniecznie w celach edukacyjnych.

Nie odpowiedziało - 58% nauczycieli uzasadniając to tym, że:

-należy szkołę dostosować do zmieniającego się świata;

- korzystanie z narzędzi i zasobów cyfrowych w procesie kształcenia ułatwia czasami pracę;

- są nieodłącznym elementem procesu kształcenia;
- traktowane jako dodatek do procesu kształcenia mogą być atrakcyjną formą dla uczniów;
- świat się rozwija i na każdym kroku spotykamy się z cyfryzacją, a to jest nasza przyszłość;
- uczniowie przestrzegają ustalonych zasad.

Podsumowując, na podstawie wyników ankiety stwierdzono że:

- największym problemem uczniów ukraińskich i ich rodziców jest bariera językowa i nieznajomość języka polskiego;
- większość uczniów określa swoje obecne samopoczucie jako dobre i bardzo dobre;
- mniej niż połowa uczniów odczuwa niepokój i zdenerwowanie w obawie przed trudnościami w nauce i dużą ilością dzieci z Ukrainy;
- 66% nauczycieli pozytywnie ocenia kondycję psychiczną uczniów;
- zdecydowana większość rodziców – 83% nie zauważa u dzieci objawów stresu pourazowego występującego po pandemii;
- większość rodziców uważa, że pomoc psychologiczno-pedagogiczna w naszej szkole jest wystarczająca;
- ponad połowa rodziców uważa, że wykorzystywanie nowych technologii informatycznych w procesie kształcenia jest konieczne i przynosi pozytywne skutki.

Zadania do realizacji w roku szkolnym 2022/23:

1. Należy zwiększyć kontakty uczniów z oddziału przygotowawczego z uczniami klas 1-3 celem ułatwienia im oswojenia się z nową rzeczywistością szkolną oraz umożliwienia nauki języka polskiego także w codziennych sytuacjach. Wskazane są także działania zwiększające integrację uczniów polskich z ukraińskimi we wszystkich klasach.
2. Podczas lekcji przedmiotowych w klasach, w których uczą się dzieci z Ukrainy należy w miarę możliwości wykorzystywać różne sytuacje, które mogą posłużyć do szybszego opanowania przez nich języka polskiego.
3. Zalecane jest wykorzystywanie nowoczesnych narzędzi informatycznych podczas lekcji przedmiotowych zwracając przy tym uwagę na ich roztropne i bezpieczne korzystanie.
4. Należy regularnie podkreślać znaczenia roli rodziny w wychowaniu młodego pokolenia zarówno podczas godzin wychowawczych, jak i przy realizacji podstawy programowej innych przedmiotów, w których wpisana jest ta tematyka.
5. Konieczna jest dalsza intensyfikacja działań mających na celu podniesienie kondycji psychicznej uczniów poprzez zajęcia profilaktyczne z zakresu umiejętności radzenia sobie ze stresem i sytuacjami trudnymi.
6. Zaleca się dalsze doskonalenie przez nauczycieli kompetencji do pracy z uczniami przybyłymi z zagranicy.
7. Konieczne jest kierowanie się w codziennej pracy wychowawczej i dydaktycznej podstawowymi wartościami etycznymi: prawdą, dobrem i pięknem w celu przekonania uczniów o ich uniwersalności w działaniu każdego człowieka.